

Πάλι με τις φεμινίστριες θα ασχολούμαστε;

Βάσια Μαδέση

Καλησπέρα σε όλες και όλους.

Πάντοτε βρίσκω λίγο αμήχανη τη στιγμή που πρέπει να συστηθώ. Είμαι η Βάσια Μαδέση. Συχνά λέω πως είμαι από πολλά χωριά της Β' Θεσσαλονίκης, γιατί εκεί μεγάλωσα, με τα μπρος-πίσω και τις αντιφάσεις της ελληνικής επαρχίας. Ζω και δραστηριοποιούμαι πολιτικά στη Θεσσαλονίκη, αλλά εργάζομαι εξ' αποστάσεως για μια ιδιωτική εταιρεία στο Βέλγιο ως σύμβουλος ισότητας. Σύμβουλος για θέματα ισότητας τα τελευταία περίπου 9 χρόνια – και πώς ακριβώς ανήκω στη νεολαία; (ανοιχτό ερώτημα). Κάπως έτσι, με το ένα πόδι έξω και το άλλο σταθερά εδώ, συνεχίζω να επιλέγω το «εδώ». Μου λένε πως αν έλεγα αυτά που λέω στην Β' Θεσσαλονίκης, θα τους φαινόμουν εξωγήινη. Η αλήθεια είναι πως για μερικά χρόνια ένιωθα έτσι. Τα ανθρώπινα δικαιώματα όμως είναι ζήτημα για το οποίο οφείλεις να μπορείς να μιλήσεις με τον καθέναν και την κάθε μία. Είναι ζήτημα της ίδιας μας της ύπαρξης που γίνεται πεδίο πολιτικής και μερικές φορές πεδίο διαπραγμάτευσης.

Εισαγωγή: Πάλι για τις φεμινίστριες θα μιλάμε;

Ας τα πάρουμε όμως από την αρχή. Δέχθηκα ένα τηλεφώνημα από τον Στέφανο Παραστατίδη για την πρόσκληση στην παρούσα εκδήλωση. Μία από τις τελευταίες μας συναντήσεις ήταν στη Συνδιάσκεψη τομέων εργασίας και πολιτικής του ΠΑΣΟΚ – Κινήματος Αλλαγής περίπου έναν μήνα πριν. Συμμετείχα στην διαδικασία για το κοινωνικό κράτος και με έκπληξη – γιατί ναι, ακόμη εκπλήσσομαι από αυτά – παρατήρησα πως στο Προεδρείο ήταν καθήμενοι 4 άντρες. Πολύ γρήγορα και με όλο το θάρρος-θράσος που με διακατέχει σε αυτά τα θέματα και με την ειλικρίνεια που ξέρω πως εκτιμά ο Στέφανος Παραστατίδης του γράφω σε μήνυμα *«Το Προεδρείο έπρεπε να είναι πάλι αμιγώς αποτελούμενο από άντρες; Θα γίνω γραφική μέχρι να το αλλάξουμε»*.

Το δικό μου «μέχρι να το αλλάξουμε» είχε διάρκεια, εννοούσα στο διηνεκές. Το δικό του ήταν άμεσο και κάλεσε στο Προεδρείο την Γραμματέα του τομέα Ισότητας μετά από παραίνεση κάποιας συντρόφισσας. Η σκηνή όμως δεν τελείωσε εκεί. Κάποιες από τις αντιδράσεις στο ακροατήριο χαρακτήρισαν την παρέμβαση «γραφική», «υπερβολική», «συριζαϊκή». Άλλοι είπαν: «Έχουμε πιο σοβαρά ζητήματα». Και κάπως έτσι επιστρέφουμε στην ερώτηση: **Πάλι για τις φεμινίστριες θα μιλάμε;**

Ναι. Μέχρι να μην χρειάζεται να απολογούμαστε που ζητάμε τα αυτονόητα.

Η έμφυλη διάσταση της έρευνας

Η έρευνα είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτική και μας δείχνει ότι οι νέοι και οι νέες ενδιαφέρονται για την πολιτική. Ταυτόχρονα όμως δεν εμπιστεύονται τα πολιτικά κόμματα. Όπως λέμε: πιστεύω, αλλά όχι στους θεσμούς του πιστεύω μου. Σαν να λέμε είμαι Χριστιανή Ορθόδοξη, αλλά δεν εμπιστεύομαι την εκκλησία και τους κληρικούς της. Οι νέες γυναίκες στηρίζουν περισσότερο την κοινωνική ισότητα και εμφανίζονται πιο πρόθυμες να σταθούν σύμμαχοι στα ΛΟΑΤΚΙ+ άτομα, ενώ οι νέοι άνδρες δίνουν έμφαση σε εθνοκεντρικές και ιεραρχικές αντιλήψεις και σημειώνουν χαμηλότερα ποσοστά κοινωνικής εγγύτητας.

Μήπως τελικά το παρακάναμε;

Ένα κομμάτι της νεολαίας ακόμη θεωρεί τον φεμινισμό υπερβολή. Το 34,1% των νεαρών ανδρών πιστεύει ότι τα ΜΜΕ και η κυβέρνηση δείχνουν υπερβολική ανησυχία για τις γυναίκες. 21,9% των νεαρών γυναικών συμφωνεί με αυτό. Ο φεμινισμός γίνεται εύκολα στόχος ειρωνείας. Όταν ζητάς ίση εκπροσώπηση, σου απαντούν «όχι με ποσόστωση». Όταν μιλάς για έμφυλη βία, σου λένε πως «οι άντρες επίσης κακοποιούνται». Όταν μιλάς για δικαιώματα, σε λένε υπερβολική. Πάμε να το αποδομήσουμε.

Λίγα ακόμη φεμινιστικά ή μήπως όχι μόνο ζητήματα; Μερικοί αριθμοί θα σας πείσουν.

Να φοβάσαι να υπάρχουν εξαιτίας του φύλου σου. Να κυκλοφορήσεις το βράδυ με τα ακουστικά στα αυτιά σου, να κρατάς τα κλειδιά του σπιτιού σου στη γροθιά σου και να κοιτάξεις δεξιά και αριστερά. Να ανοίγεις το βήμα σου κάθε φορά που βλέπεις αρρενωπότητα να σε πλησιάζει βράδυ. Να φοβάσαι ν' αγαπήσεις και να αφεθείς επειδή οι κακοποιητές στην πλειονότητά τους έχουν τα κλειδιά του σπιτιού μας. Να είσαι νέα γυναίκα στον χώρο εργασίας όπου κατά συντριπτική πλειοψηφία παρενοχλούμαστε. Ήμουν σε ετερόκλητη παρέα από γυναίκες μέχρι τα 35. Κάθε μία είχε και ένα ξεχωριστό περιστατικό να περιγράψει. Περιστατικό στον χώρο εργασίας της. Να μην αφιερώνουν πόρους στην υγεία σου και στον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί το σώμα σου, αλλά να τους αφορά αν είσαι πιο ελκυστική ενώ έχεις ενδομητρίωση, αντί να βρουν μια σοβαρή θεραπεία για αυτή.

Να είσαι πάντα η πρώτη που ξυπνά και η τελευταία που ξεκουράζεται. Η φροντίδα, η μαγειρική, το νοικοκυριό δεν μετριούνται, αλλά βαρύνουν. Κατά τη διάρκεια των lockdowns, οι γυναίκες στην Ευρώπη αφιέρωναν 18,4 ώρες την εβδομάδα σε δουλειές σπιτιού. Οι άνδρες: 12,1. 2,5 ώρες παραπάνω κάθε μέρα. Πόσο πίσω μπορεί να σε πάει αυτό κοινωνικά, επαγγελματικά, στην χαλάρωση και ψυχική υγεία σου; Α, ναι σωστά. Είναι ο ρόλος σου να είσαι μάνα, είναι ο ρόλος σου να μαγειρεύεις και να φροντίζεις κάθε μικρή λεπτομέρεια.

Η δημόσια σφαίρα παραμένει συντριπτικά ανδροκρατούμενη. Να σχεδιάζονται πολιτικές “για εσένα” χωρίς εσένα. Στην Ελλάδα μόλις 13 από τους 332 δημάρχους είναι γυναίκες. Στη Βουλή, μία στις τέσσερις. Και αυτές, “πολλές” τις λένε και εντάξει είχατε και Πρόεδρο της Δημοκρατίας γυναίκα, την σπάσατε την γυάλινη οροφή – επειδή μόνο μία από εσάς κατάφερε αυτό που εμείς καταφέρνουμε χρόνια. Δεν είναι ειρωνικό; **Όταν μία φτάνει κάπου, λέμε «το πετύχατε». Όταν όλες οι υπόλοιπες αποκλείονται, λέμε «έτυχε».**

Να μιλούν για σένα χωρίς να σε καλούν. Στα τηλεοπτικά πάνελ, 8 στους 10 που μιλούν είναι άνδρες. Και όταν μιλάς να σχολιάζουν τα ρούχα σου, την σχέση σου, το αν έχεις κάνει ή σκοπεύεις να κάνεις παιδιά, πώς ισορροπείς με τόσους ρόλους; Α και μίλα μας για τουρισμό, για πολιτισμό, για παιδεία, άντε και για κοινωνική πρόνοια. Μόνο soft υπουργεία.

Η σιωπή κάποια στιγμή γίνεται προδοσία.

Αυτή είναι η εικόνα που δεν θα ξεχάσω. Μια γενιά που βγήκε στον δρόμο και ένωσε τις φωνές της για τα Τέμπη, την Πύλο, τις γυναικοκτονίες. Μια γενιά που φώναξε ότι δεν είναι όλα “μεμονωμένα περιστατικά”. Είναι ένα κοινό νήμα αδικίας, εγκατάλειψης και σιωπής. Και αυτή η γενιά δεν θέλει πια να την ενώνει μόνο ο θάνατος, αλλά η διεκδίκηση της ζωής, της αξιοπρέπειας, της ισότητας. απόδειξη πως οι νέοι και οι νέες νοιάζονται. Ασχολούνται. Ψάχνουν την αλλαγή. Όχι την επιφανειακή, αλλά την ουσιαστική, την αλλαγή παραδείγματος. Δεν περιμένουν να τους εκπροσωπήσει κανείς. Εκπροσωπούν οι ίδιοι τον εαυτό τους.

Από τις υποσχέσεις στη δράση – η «πολιτική και όχι μόνο» βούληση για αλλαγή

Πώς αλλάζουμε τον κόσμο;

Protect the dolls – Trans rights are human rights

Στις Ηνωμένες Πολιτείες, η ζωή των τρανς ατόμων έγινε αντικείμενο δημόσιας διαπραγμάτευσης. Τα σώματά τους ορίζονται με προεδρικά διατάγματα. Οι ελευθερίες τους περιορίζονται νομοθετικά. Η ίδια τους η ύπαρξη γίνεται θέμα «ηθικής τάξης»

My voice, my choice

Ξεκίνησε ως καμπάνια για την πρόσβαση σε ασφαλή και δωρεάν άμβλωση. Σήμερα, έχει εξελιχθεί σε ολόκληρη φεμινιστική πλατφόρμα, που μάχεται για κάθε ανθρώπινο δικαίωμα. Από την κατάργηση των λεγόμενων “θεραπειών μεταστροφής” μέχρι τη συγκέντρωση ανθρωπιστικής βοήθειας για την Παλαιστίνη. Δίπλα μας συντελείται ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα κατά της ανθρωπότητας και η σιωπή μας είναι συνένοχη.

Και στη **Βουδαπέστη**, στην καρδιά της Ευρώπης, καταργείται η **Παρέλαση Υπερηφάνειας**. Οι ζωές των ΛΟΑΤΚΙ ατόμων απειλούνται καθημερινά. Κι όμως, τόσοι και τόσες νέες και νέοι, σύμμαχοι και σύμμαχες, επιμένουν. Κατεβαίνουν στους δρόμους, υψώνουν τη φωνή τους και μας θυμίζουν: Το Pride είναι πράξη αντίστασης. Είναι μια μάχη για ύπαρξη, ενάντια στην ομοφοβία, την τρανσφοβία, τις έμφυλες διακρίσεις, την απανθρωπιά.

Κάθε ένα από αυτά τα παραδείγματα μάς λέει το ίδιο πράγμα: Η πατριαρχία όλους μας πληγώνει. Αλλά μαζί μπορούμε να την ανατρέψουμε

Έχω πολλές απαιτήσεις από το πολιτικό προσωπικό της χώρας και κυρίως από τους ανθρώπους που μπορούν, γιατί βασικά θέλουν να ακούσουν και τους νοιάζει.

Γιατί δεν εμπιστευόμαστε τα πολιτικά κόμματα; Σε έναν κόσμο που ένας ψηφοφόρος στην Αλαμπάμα μπορεί να ορίσει τη ζωή μου στη Βαλμάδα (σς. το χωριό στο οποίο μεγάλωσα) η άνοδος της ακροδεξιάς και των επιθέσεων πρώτα στα τρανς άτομα, έπειτα, στο σύνολο της ΛΟΑΤΚΙ κοινότητας και τελικά στις αμβλώσεις και στην αυτοδιάθεσή του σώματός μας, δείχνουν πως η βούληση για αλλαγή είναι πραγματική.

Όταν με ενδιαφέρουν οι άνθρωποι και όχι η πολιτική μου επιβίωση, τότε επιλέγω να μιλήσω - τυχαίο παράδειγμα - στο Κιλκίς για την ισότητα στον πολιτικό γάμο. Αν φοβάμαι για τα παιδιά και νομίζω πως η θέσπιση της ισότητας στον πολιτικό γάμο θα τους κάνει κάποιο «κακό» και δεν φέρομαι υποκριτικά, τότε ψηφίζω, δίνω το δικαίωμα σε όλα τα άτομα να δημιουργήσουν τις οικογένειές τους με τους ανθρώπους που αγαπούν και ταυτόχρονα φροντίζω να επεκταθεί το υλικό του Πολύχρωμου σχολείου, και όχι το εξαφανίσω χωρίς χρονικό ορίζοντα επαναφοράς ενός κρίσιμου εκπαιδευτικού υλικού, φροντίζω να εισηγηθώ την επικαιροποίηση των σχολικών βιβλίων για να γίνουν συμπεριληπτικά, να προστατεύσω τα παιδιά από ενδεχόμενες διακρίσεις λόγω της μορφής της οικογένειάς τους. Μαθαίνω στα παιδιά τι θα πει συναίνεση. Δημιουργώ το πλαίσιο και όχι δικαιολογίες. Μαθαίνω να μην γιορτάζω την ισότητα μόνο σε επετείους, αλλά αφιερώνω πόρους ανθρώπινους και οικονομικούς στην χάραξη συμπεριληπτικών πολιτικών και θέτω οριζόντια τη διάσταση του φύλου στις δημόσιες πολιτικές.

Στο τέλος της ημέρας, το να συμπεριλαμβάνω το 50% του πληθυσμού είναι ζήτημα δημοκρατίας. Αυτή είναι η διαφορά ανάμεσα στην πολιτική διαχείριση και την πολιτική γενναιότητα.

Ξέρετε τι μας λένε συνήθως όταν μιλάμε για φεμινισμό;

- «Έχετε χάσει το χιούμορ σας»
- «Έλα μωρέ, όλα σε πειράζουν»
- «Εγώ δεν είμαι σεξιστής, απλώς κάνω πλάκα»
- «Μα δεν καταλαβαίνεις ότι σου κάνω κοπλιμέντο;»

Γιατί ο σύγχρονος σεξισμός φοράει χαμόγελο, κάνει swipe, στέλνει reaction, και καμουφλάρεται πίσω από πολιτική ορθότητα και ψεύτικη συμπόνια. Και ήρθε η ώρα να τον αναγνωρίζουμε. Να τον λέμε με το όνομά του. Και να τον σταματάμε.

Γιατί δεν θα σταματήσουμε να μιλάμε για τις φεμινίστριες. Μέχρι να μην χρειάζεται πια.

Το θέμα είναι να καταλάβεις για να αρχίσει να σε νοιάζει.

Αυτά τα λίγα και συνάμα πολλά από εμένα. Θα τον αλλάξουμε τον κόσμο, θα τα καταφέρουμε... δεν γίνεται αλλιώς, αλλά θα το κάνουμε μαζί.

Σας ευχαριστώ από καρδιάς.